

dossier 63

Aan: de minister-president en de ministers
Terlouw, Van der Stoep, De Ruijter en Van Thijn

Voorts aan

zitter van de
ep-Bos

3/DRW
sofd Staats- en

Van: Drs.

Betr.: Besluiten ministersberaad dd. 12 februari 1982,
16.00 uur over de zaak van de stalen halve bollen

1. De stalen halve bollen zullen niet buiten Nederlands grondgebied terecht mogen komen. Alle te treffen maatregelen moeten primair worden geëvalueerd met het oog op de grootst mogelijke zekerheid in dit opzicht. De timing van optreden van de Nederlandse overheid is in dit verband van groot belang.
2. Het instellen van een justitieel onderzoek, als bedoeld onder b op p. 6 van de ambtelijke nota, dient in dit licht te worden beoordeeld. Optreden, als bedoeld onder c p.6 van de ambtelijke nota, zou de voorkeur verdienen indien niet vastgesteld kan worden of aan de voorwaarde voor het instellen van een justitieel onderzoek is voldaan of indien onvoldoende zekerheid zou bestaan dat kan worden voorkomen dat de bedoelde halve bollen buiten Nederlands grondgebied worden gebracht.
3. Gelet op de omstandigheid dat het nog geruime tijd zal duren (3½ maand à 4 maanden) voordat de benodigde grondstoffen in ons land aankomen, komen de betrokken ministers over ca. 1 maand opnieuw bijeen om aan de hand van een nadere rapportage van de interdepartementale ambtelijke werkgroep te beslissen. Indien enige ontwikkeling daartoe aanleiding geeft zullen de ministers terstond bijeenkomen. De genoemde ambtelijke werkgroep zal intussen regelmatig bijeenkomen.
4. Het directoraat-generaal voor de buitenlandse economische betrekkingen zal zo spoedig mogelijk een oordeel geven over de vraag of de eventuele leveranties aan Pakistan van cryogene apparatuur door de hoofdindustriegroep Scientific and Industrial Equipment van Philips onder de werking van de In- en Uitvoerwet valt.

Hol/JE

161 915-339.2 Pakistan

cc. Chef DIO
Chef DOA

MEMORANDUM 28/82

Van: ANPO
Aan: DGPZ

Datum: 17 maart 1982

Onderwerp: Pakistan nucleair.

Heden ontving ik retour het beleidsrapport van de Departementale Taakgroep inzake non-proliferatievraagstukken over Pakistan nucleair met daarbij de disposities van M. Aangezien mij blijkt dat deze disposities U niet zijn gepasseerd (evenmin trouwens DIO en DOA), zend ik U deze hierbij alsnog toe.

Ik maak daarvan gebruik om nog twee punten aan te stippen, van belang voor de Nederlandse positie tijdens het overleg over Zuid-Azië (nucleair) in de EPS-werkgroep inzake non-proliferatievraagstukken op 31 maart a.s.

Mag ik aannemen dat M (conform Uw kanttekening op blz.1 van mijn Memo van 19 februari) eveneens accoord gaat met zoveel mogelijk internationaal gecoördineerde acties om te trachten staten in de Zuid-Aziatische regio af te houden van (verdere) kernexplosies? In zijn dispositie spreekt M slechts over het helpen voorkomen van een wapenrace India - Pakistan nà een Pakistaanse kernexplosie.

Voorts kan ik uit de notities niet afleiden of R, aan wie het beleidsadvies ook gericht was, de stukken heeft kunnen lezen dan wel of M deze materie met R heeft besproken. Ik denk met name aan punt 2 van de dispositie van M. In dit verband vraag ik mij wel af of het advies van SA, dat ten aanzien van de grondoverwegingen m.i. haaks staat op uitgangspunten en praktijk van ons non-proliferatiebeleid, kan "passeren" zonder commentaar van DIO.

Misschien ziet U gelegenheid b.v. tijdens of en marge van een stafbespreking bij M/R op genoemde 2 punten nog opheldering te verkrijgen.

T.b.v. de diverse betrokken departementale instanties zal ik copie laten maken van de verschillende Memo's met disposities daarop. Een ieder is dan op de hoogte.

5

MEMORANDUM 29782

Van: ANPO

Datum: 19 maart 1982

Aan: Leden Departementale Taakgroep non-proliferatie-
vraagstukken.

Onderwerp: Pakistan nucleair.

- Op 19 februari jl. zond ik M en R toe het advies van de Departementale Taakgroep voor non-proliferatievraagstukken over beleidsconsequenties van een Pakistaanse kernexplosie. Inmiddels ontving ik de disposities welke M n.a.v. dit advies heeft geplaatst. Te Uwer informatie stuur ik U hierbij toe het geheel van Memoranda dat over deze kwestie is gewisseld met daarop de disposities van M, alsmede die van DGIS, DGES en DGPZ.
- ./.
- Ik voeg tevens toe copie van mijn Memo van 17 dezer aan DGPZ, waarin ik nadere clarificatie verzoek op een tweetal punten. Ik houd U verder op de hoogte.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Redacteur: Van Galen Datum: 27/8

Pac. Medeparaaf en datum:

Vastgesteld dat

Visie na verzending: Last

MINUUT

 1. DIO/OV
 2. DIO/PL
 4. DRW

 5. ANPO 27/12/82
 6. DGES
 7. PLVS
 8. S
 9. M

Informatiekopie aan:

Ambe

Minister van EZ

Rubricering:

Dienstonderdeel: DRW/DIO

Datum:

Onderwerp: Exportcontrole nucleaire materialen

Kenmerk: DRW/AT-DIO/OV

Bilagen:

Ondanks de totstandkoming van een aantal internationale regelingen op non-proliferatiegebied heeft het probleem van de ongewenste export van nucleaire materialen nog geenszins aan kracht ingeboet. Ik behoef slechts te verwijzen naar de vele problemen met betrekking tot de export van nucleaire materialen naar Pakistan om de ernst van de situatie duidelijk te maken. Op dit terrein heeft het Directoraat-Generaal voor de Buitenlandse Economische Betrekkingen een eerste verantwoordelijkheid, zij het in nauw overleg met de betrokken afdelingen van mijn Departement. Dit overleg heeft evenwel tot dusverre voornamelijk een ad-hoc karakter. Zonder ook maar enigszins aan de bestaan, de competenties te willen tornen, zou ik dat overleg een vastere basis en een meer regelmatig karakter willen geven. Het lijkt mij namelijk nuttig dat met een zekere regelmaat vertegenwoordigers van mijn Ministerie waarbij ik met name denk aan het Bureau Ontwapening en Internationale Vredesvraagstukken van de Directie Internationale Organisaties en het Bureau Atoomvraagstukken van de Directie Raad van Europa en Wetenschappelijke Samenwerking, alsmede van geval tot geval de bilaterale Directies, de verantwoordelijke ambtenaren van Economische Zaken ontmoeten. Als gesprekspunten valt daarbij te denken aan:

- 1) concrete gevallen van voorgenomen nucleaire exporten vanuit Nederland of aanvragen om vergunning daarvoor;
- 2) totstandbrenging van internationale regelingen op het gebied van de nucleaire exportcontrole, zoals deze in verschillende fora aan de orde zijn;
- 3) informatie-uitwisseling over bepaalde gevoelige landen en/of regio's alsmede over relevante ontwikkelingen op het gebied van de exportcontrole.

daarbij te denken aan:

- 1) concrete gevallen van voorgenomen nucleaire exporten vanuit Nederland of aanvragen om vergunning daarvoor;
- 2) totstandbrenging van internationale regelingen op het gebied van de nucleaire exportcontrole, zoals deze in verschillende fora aan de orde zijn;
- 3) informatie-uitwisseling over bepaalde gevoelige landen en/of regio's alsmede over relevante ontwikkelingen op het gebied van de exportcontrole.

Ik hoop dat door een dergelijke institutionalisering van het overleg nog ^{sluipender} ~~afenter~~ kan worden gereageerd wanneer zich ~~ongewenste~~ exporten dreigen voor te doen, terwijl tevens in een vroegtijdig stadium een verantwoorde afweging kan plaatsvinden ten aanzien van ~~omstreden~~ omstreden exporten. ~~Ik denk~~ hierbij bijvoorbeeld aan de ~~eventuele leverantie aan~~ Argentinië van bepaalde ~~apparatuur~~ voor de in dat land in ~~aanbouw~~ zijnde zwaar waterfabriek.

Gaarne verneem ik hier ~~reactie~~ ~~waarvan ik er~~ overigens vanuit ga, dat ~~de~~ betrokken ambtenaren een en ander in de praktijk regelen.

Lander meer

*Uit het dit
ingevuld beta. met
hoor bij een
vrij mogelijk
meer*

/Jouw

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

kenmerk: DRW/AT/DIO/OV-

datum: 6 september 1982

blad: -2-

Ik hoop dat door een dergelijke institutionalisering van het overleg nog slagvaardiger kan worden gereageerd wanneer zich ongewenste exporten dreigen voor te doen, terwijl tevens in een vroegtijdig stadium een verantwoorde afweging kan plaatsvinden ten aanzien van omstreden exporten.

Gaarne verneem ik ^{uw} jouw reactie op het voorgaande.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,